

Warren, O. J., & Carnall, R. (2011). Medical leadership: why it's important, what is required, and how we develop it. *Postgraduate medical journal*, 87(1023), 27–32. <https://doi.org/10.1136/pgmj.2009.093807>.

Кристина Шевчук

Чернівецький національний університет імен Юрія Федьковича

МОЖЛИВОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасному світі, де глобалізація та міжнародна співпраця відіграють ключову роль, академічна мобільність стала важливим компонентом системи вищої освіти. Особливо актуальною вона є в умовах інтеграції України у світову освітню спільноту, оскільки допомагає підвищити якість освітнього процесу, впровадити найкращі міжнародні практики та забезпечити конкурентоспроможність українських випускників на глобальному ринку праці. Крім того, мобільність сприяє культурному обміну, збагачуючи не лише учасників, а й освітні заклади, які вони представляють.

Дослідження А. Зленко, О. Ісайкіної, В. Антонюк, Д. Дерев'янка, А. Загородньої, О. Канюк, Я. Слущкого С. Хоминець підтверджують, що академічна мобільність є важливим аспектом сучасного науково-педагогічного дискурсу.

Академічна мобільність є важливим інструментом для професійного розвитку здобувачів вищої освіти, адже вона сприяє отриманню нових знань, навичок, досвіду та розширенню культурного горизонту.

Згідно з Законом України «Про вищу освіту», академічна мобільність – це «можливість учасників освітнього процесу (студентів, викладачів та ін.) навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти або науковій установі на території України чи поза її межами» (Закон України «Про вищу освіту, 2017). Академічна мобільність дозволяє студентам навчатися в університетах інших країн, беручи участь у програмах обміну, стажуваннях чи короткострокових освітніх проєктах. Це надає можливість: ознайомитися з інноваційними підходами до навчання та викладання; взаємодіяти з професіоналами з різних культурних та освітніх контекстів; отримати практичний досвід у міжнародному середовищі.

Розвиток сучасної освітньої системи в умовах глобальних викликів та формування інноваційного освітнього простору є неможливим без академічної мобільності. Вона сприяє самореалізації учасників, підвищенню якості трудових ресурсів країни, а також впровадженню ідей модернізації та інтернаціоналізації. Сьогодні міжнародна діяльність

закладів вищої освіти України орієнтована на інтеграцію у європейський та світовий освітній простір шляхом розширення співпраці з провідними закордонними університетами й науково-дослідними установами, а також участі у проєктах міжнародних організацій. Для ефективного впровадження академічної мобільності, максимального використання її потенціалу та підвищення конкурентоспроможності випускників українських ЗВО необхідно враховувати європейський і світовий досвід (Черушева, Г. Б., Колесник, С. Г., & Довбня, С. О., 2023).

Участь у програмах академічної мобільності допомагає удосконалити знання іноземної мови, що є важливим для роботи у глобалізованому світі. Комунікація у багатонаціональному середовищі сприяє розвитку навичок міжкультурного спілкування.

Під час навчання або стажування за кордоном студенти отримують доступ до новітніх дослідницьких матеріалів, сучасного обладнання та технологій, альтернативних точок зору на актуальні наукові проблеми.

Здобуття міжнародного досвіду підвищує привабливість студента для роботодавців. Участь у таких програмах свідчить як про адаптивність і вміння працювати в нових умовах, так і готовність до професійного самовдосконалення та вміння ефективно вирішувати складні завдання. Під час участі у програмі академічної мобільності студенти мають змогу налагодити контакти з однодумцями, викладачами та роботодавцями, що може стати основою для майбутніх наукових чи професійних співпраць.

Багато програм академічної мобільності пропонують здобувачам освіти участь у спільних дослідженнях або соціальних ініціативах, що допомагає їм поглибити знання у своїй галузі, набути нових практичних навичок та зробити внесок у розвиток суспільства. Здобувачі освіти, які беруть участь у програмах мобільності, краще розуміють глобальні виклики та мають змогу застосувати отримані знання для їх вирішення.

У закладах вищої освіти розповсюджені наступні типи програм академічної мобільності

- Програми обміну (наприклад, Erasmus+);
- Двосторонні угоди між університетами;
- Літні або зимові школи;
- Міжнародні конференції, семінари та воркшопи;
- Стажування в компаніях чи дослідницьких установах за кордоном.

Хоча мобільність приносить значні переваги, вона також може бути пов'язана з викликами, такими як адаптація до нового середовища, фінансові витрати чи мовний бар'єр. Проте ці труднощі допомагають студентам розвивати стресостійкість і самостійність.

Таким чином, академічна мобільність є важливим елементом сучасної освіти, що відкриває широкі перспективи для професійного та особистісного зростання здобувачів вищої освіти. Це інвестиція у майбутнє, яка сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців із глобальним баченням.

ЛІТЕРАТУРА

- Закон України «Про вищу освіту» (2017). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Зленко А., & Ісайкіна, О. (2019). Академічна мобільність як невід’ємна складова інтеграції України до сучасного європейського суспільства знань. Соціум. Документ. Комунікація: зб. наук. праць. Серія: Історичні науки, (6/2), 56-76. DOI: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2019-6/2-56-76>
- Хоминець, С. (2018). Деякі аспекти академічної мобільності студентів у вітчизняній освітній практиці. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»*, 1(42), 259-263.
- Черушева, Г. Б., Колесник, С. Г., & Довбня, С. О. (2023). Європейська та світова практика академічної мобільності для інноваційного розвитку освітнього простору України. *Академічні візії*, (17).